

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

KEHOP-4.3.0-15-2016-00001

A közösségi jelentőségű természeti értékek hosszú távú megőrzését és fejlesztését, valamint az EU Biológiai Stratégia 2020 célkitűzéseinek hazai megvalósítását megalapozó stratégiai vizsgálatok

ZÖLDINFRASTRUKTÚRA: EU-S KAPCSOLÓDÁSOK, KERETEK - BIODIVERZITÁS STRATÉGIA

AGRÁRMINISZTERIUM, 2018.
NOVEMBER 14.

*Tar Gyula
geográfus*

*...hogy élni tudjunk
a természet adta
lehetőségekkel*

zöldinfrastruktúra
a természet hálózata

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

EU-s stratégiai keretek

„Életbiztosításunk, természeti tőkénk: a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia” (2011)

„A stratégia célja, hogy 2020-ig megakadályozza a biológiai sokféleség csökkenését és az ökoszisztémák romlását az Unióban”

Globális felhatalmazás

A Biológiai Sokféleség Egyezményt aláíró felek 2010. évi nagojai konferenciája

- a 2011–2020 közötti időszakra szóló, a biológiai sokféleséggel kapcsolatos globális stratégiai terv,
- a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférésről és a használatukból származó előnyök igazságos és méltányos megosztásáról szóló Nagojai Jegyzőkönyv,
- valamint az erőforrások globális biológiai sokféleség érdekében történő mozgósítását célzó stratégia elfogadását eredményezte.

Célkitűzések

1. a természet megőrzése és helyreállítása

A madárvédelmi és az élőhelyvédelmi irányelv megfelelőbb alkalmazása.

Konkrét intézkedések pl.:

- A Natura 2000 hálózat létrehozásának befejezése és megfelelő irányítás biztosítása (pl. kezelési tervek...)
- A Natura 2000 területek megfelelő finanszírozásának biztosítása

2. az ökoszisztémák és szolgáltatásaik fenntartása és helyreállítása

„Az ökoszisztéma-szolgáltatások fenntartására és javítására, valamint a romlásnak indult ökoszisztémák helyreállítására összpontosít azáltal, hogy a területrendezésbe beemeli a zöld infrastruktúrát.”

Konkrét intézkedések pl.:

- Az ökoszisztémákkal és a szolgáltatásaikkal kapcsolatos ismeretek javítása az Unióban
- Helyreállítási prioritások megállapítása és a „zöld” infrastruktúra használatának előmozdítása

ZI kiemelése a stratégián belül

„a területrendezésbe beemeli a zöld infrastruktúrát”

Várt eredmény a ZI kiemelésétől: jobb funkcionális kapcsolat a Natura 2000 területek, illetve a szélesebb értelemben vett vidéken található ökoszisztémák között.

Itt már utalás van a **Bizottság ZI-re vonatkozó stratégiájára**

Cél: előmozdítsa a ZI bevezetését az Unió városi és vidéki területein (beruházások ösztönzése, uniós finanszírozási források célzottabb felhasználása, köz- és magánszféra közötti partnerségek stb.)

További célkitűzések

3. célkitűzés: a mezőgazdaság és az erdészet fenntarthatóságának biztosítása

4. célkitűzés: a halászati erőforrások fenntartható kiaknázásának biztosítása

„E stratégia célja, hogy javítsa a biológiai sokféleség beépítését a kulcsfontosságú ágazatokba, kifejezetten a mezőgazdasági, az erdészeti és a halászati ágazatnak a biológiai sokféleség megőrzéséhez és fenntartható hasznosításához való hozzájárulásának fokozását elősegítő célok és fellépés révén”

5. célkitűzés: az invazív idegen fajok elleni küzdelem

6. célkitűzés: a biológiai sokféleséggel kapcsolatos globális válság kezelése

Egyéb eszközök

A stratégia meghatároz bizonyos pénzügyi-finanszírozási eszközöket is, többek között a NATURA 2000 és a ZI tekintetében.

Ez a ZI EU-s finanszírozásának első stratégiai szintű megjelenése!

Miért fontos ez a Bizottság számára?

„Az ökoszisztémák és a zöld infrastruktúra helyreállítása javíthatja a levegő és a víz minőségét, valamint az árvízvédelmet, csökkentheti a zajt, elősegítheti a kikapcsolódást és lehetőséget teremt a környezetbarát üzleti tevékenységekre.”
(félidős értékelés megállapítása)

A stratégia félidős értékelése

„A biológiai sokféleség csökkenése és az ökoszisztéma-szolgáltatások romlása a 2010-es kiindulási helyzethez képest általánosságban tovább folytatódott” (nemzetközi trendeknek megfelelően).

A biológiai sokféleséget fenyegető legfőbb veszélyek továbbra is fennállnak:

- élőhelyek zsugorodása (városok terjeszkedése, mezőgazdasági intenzifikáció, földterületek művelésből való kivonása, intenzív erdőgazdálkodás)
- szennyezés
- túlzott kiaknázás
- invazív idegenhonos fajok
- éghajlatváltozás

(Gyakorlatilag ugyanezt fogalmazza meg az OECD országjelentés is, kiegészítve a veszélyeztető tényezők sorát az energetikával, a közlekedéssel és az iparral. A biodiverzitásra e szerint a mezőgazdaság gyakorolja a legnagyobb nyomást).

Számos helyi jó példa ismert, ezek azonban még nem terjedtek el kellő mértékben, így még nem gyakorolnak mérhető hatást az általános negatív tendenciákra.

A stratégia félidős értékelése

A biodiverzitás stratégia és félidős értékelése által kiemelt témák között megtaláljuk továbbá...

- tájékoztatás
- közösségek bevonása
- ökoszisztéma szolgáltatások nemzeti szintű feltérképezése és értékelése
- restaurációs prioritások
- ZI integrálása a tervezési keretekbe

Jelen KEHOP projekt mindehhez igyekszik hozzájárulni.

2021-2027

„MAINSTREAMING GREEN INFRASTRUCTURE”

2. szakpolitikai célkitűzés: „Zöldebb, karbonszegény Európa a tiszta és méltányos energetikai átállás, a zöld és kék beruházás, a körforgásos gazdaság, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdításával”.

- energiahatékonysági intézkedések
- megújuló energiák ösztönzése
- intelligens energiarendszerek, -hálózatok és -tárolás fejlesztése helyi szinten
- éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás...
- fenntartható vízgazdálkodás
- körkörös gazdaságra való átállás
- városi környezet biodiverzitásának, környezetbarát infrastruktúrájának megerősítése, valamint a környezetszennyezés csökkentése

2021-2027

„MAINSTREAMING GREEN INFRASTRUCTURE”

Specific objective:

Enhancing biodiversity, green infrastructure in the urban environment, and reducing pollution

Az ERFA és a Kohéziós Alap közös teljesítmény- és eredménymutatói...
(példák a kiemelt célkitűzéshez kapcsolódóan)

- Új vagy megerősített védelem part menti övezetekben, folyó- és tópartokon, valamint földcsuszamlás ellen, az emberek, a vagyontárgyak és a természeti környezet védelmében
- Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített környezetbarát infrastruktúra
- A támogatásban részesített környezetbarát infrastruktúra területe a városi térségekben

Az előkészítés eredményei célként rögzítették, hogy a megvalósuló a zöldinfrastruktúra-rendszer ne csupán a természetvédelmi ágazat tervezési, kezelési rendszere legyen, hanem ágazatokon átnyúló, horizontális intézkedéscsomagként szolgálja a biodiverzitás stratégia kiteljesedését.

A zöldinfrastruktúra-tervezés során az alábbi funkciók biztosítására kell törekedni:

- Élőhelyek fejlesztése, a zöldfelületek hálózatának fejlesztése, összekapcsoltság növelése,
- A zöldinfrastruktúra fejlesztése révén a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás elősegítése,
- Multifunkcionális területhasználat megvalósítása, ökoszisztéma-szolgáltatások megerősítése,
- Rendszerszemléletű, holisztikus tervezési keretrendszer megvalósítása,
- Közösségfejlesztés, oktatás elősegítése,
- Helyi identitástudat erősítése,
- Rekreációs lehetőségek fejlesztése, egészséges környezet megteremtése, jóllét növelése,
- Zöld gazdaság fejlesztése, alternatív energia hasznosítása, fenntartható és minőség-centrikus élelmiszertermelés, telekérték növelése.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE